

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETO XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK), JUNE 25, 1951

ŠTEVILKA (NUMBER) 123

NOVI GROBOVI

JAKOB PAKIS

Po daljšem bolehanju je preminil v petek zvečer ob 11.45 uri Jakob Pakis, stanujoč na 20321 Arbor Ave. Rojen je bil 24. aprila 1877 v vasi Ravne, fara Bloke na Notranjskem.

Tukaj zapušta pet otrok: Jakob, Mrs. Rose Giegerich, Mrs. Frances Raukar, Frank in John, pet bratov: Valentina v Clevelandu, Naceta v New Yorku, Antona v Chisholm, Minn., George in Primož v stari domovini, sestrični Margaret Knaus in Mary Mlakar na Dolenjskem in Nežo Vesel v Ravni ter bratranca Jakoba Pakiša v Kittsville, Minn. Pogreb se vrši v torek jutraj ob 9.30 uri iz pogrebnega zavoda Johnsona na E. 152 St. in MacCauley Ave., v cerkev sv. Jeronima in nato na pokopališče Calvary.

ANTON PETERLIN

Nagloma je preminil v soboto popoldne na svojem domu Anton Peterlin, star 70 let. Stanoval je bil na 1031 E. 141 St. Doma je bil iz vasi Dolšake pri Robu, odkoder je prišel v Ameriko pred kakimi 50 leti. Zadnjih osem let je delal pri Fisher Body Co. Bil je član društva Naprej, št. 5 SNPJ.

Tukaj zapušta soprogo Mary, rojeno Turšič, tri hčere Mrs. Vida Zamec, Mrs. Olga Kanach v Neshanic, N. J., in Mrs. Lynn Schroeter v Ceiba, Puerto Rico, ter šest vnukov, v Ljubljani pa sestro Pepa Zajc, ki je žena znane kitarja Ivan Zajca. Pogreb se vrši v torek jutraj ob 8.30 uri iz Zakraskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9. ga zavoda v družinsko grobnico na pokopališču Calvary.

MATIJA ŽIVODER

V Lakeside bolnišnici je umrl v petek Matija Živoder, star 73 let. Stanoval je na 1075 E. 68 St. Bil je dalj časa rahlega zdravlja. Doma je bil iz sela Poklek, občina Kalje, kjer zapušta brata George in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal nad 50 let in je bil uposlen dolgo let v tovarni American Steel & Wire Co., predno je šel v pokoj. Bil je član društva sv. Nikolaja, št. 22 HBZ.

Tukaj zapušta sinova Matt in Charles ter hčer Mrs. Ann Juratovac. Pogreb se vrši danes popoldne ob 1. uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., na Highland Park pokopališče.

ANTHONY P. BIANCO

Nagloma je podlegel srčni kapi v soboto popoldne, ko je delal na vrtu, Anthony P. Bianco, star 54 let. Stanoval je na 18831 Meredith Ave. Bil je poslovođa kafev in v tovarni Addressograph-Multigraph Co. V prvi svetovni vojni je služil pri kuharskemu štabu Gordon taborišča. Rojen je bil v Italiji.

Tukaj zapušta soprogo Mary, rojeno Morway, pastorka Robert in brata Peter, v Italiji pa dve sestri. Pogreb se vrši v sredo jutraj ob 10. uri iz Grdinovega Lake Shore pogrebnega zavoda, 17010 Lake Shore Blvd., na pokopališču Calvary.

Rusija stavlja mirovne predloge; mir na Koreji ob 38. paraleli?

SOVJETSKI ZASTOPNIK MALIK ZA UMAKNITEV ČET OD 38. PARALELE

NEW YORK, Združeni narodi, 24. junija—Sovjetski zastopnik pri Združenih narodih Jakob A. Malik je predlagal, da se začnejo ragovori med Združenimi narodi in komunisti na Koreji o ustavitvi sovražnosti in o premirju. Jakob Malik predlaga, da se obe sovražni armadi umaknejo od 38. paralele.

Sej sovjetske delegacije je govoril po radiju in pri tem stavljal gori omenjeni mirovni predlog. V krogih Združenih narodov je padlo v oči, da se sovjetski delegat pri tem ni poslužil običajne diplomatske poti ter bi stavljal formalni predlog v formalni noti glavnemu tajništvu Združenih narodov, ampak je govoril potom radija.

Ali gre zgolj za propagando?

Politični krogi so podčrtali dejstvo, da se Malik ni držal diplomatske poti, ampak se je poslužil radija in vidijo v tem propagandni manevar sovjetske delegacije. Radi tega se korak Malika ne komentira z vsoto resnosti in se čaka, da bo Malik stavljal obrazložen predlog direktno glavnemu tajništvu Združenih narodov.

Nadalje se naglašja, da Malik vsaj od sedaj ni stavljal nobenih konkretnih pogojev. Do sedaj je Sovjetska zveza vključevala v mirovna pogajanja o Koreji tudi vprašanje otoka Formoze, kjer biva Čiang Kajšek s svojo vojsko in pa vprašanje komunistične Kitajske, kateri se mora dovoliti sedež med Združenimi narodi in izgnati iz njega generala Čiang Kajšeka, o katerem Sovjeti trdijo, da ne predstavlja Kitajske.

Malik napadal Ameriko

Malikov predlog glede Koreje je splošnega značaja. Malik je hvalil Sovjetsko zvezo, ki da hoče uvrstiti mir in odvrgiti novo svetovno vojno. Toda istočasno je izrazil to priliko, da se je bavil s splošnimi vprašanji sovjetske politike in napadel predvsem Ameriko. Malik je med drugim trdil:

Sovjetska zveza oslanja svojo politiko na možnost, da dva sicer različna gospodarska sistema kot sta socializem in kapitalizem lahko obstajata drug poleg drugega.

S tem, da je Amerika odklonila na pariški konferenci zastopnikov zunanjih štirih ministrov predlog, da naj se vključi v razpravljanje na bodočem sestanku štirih zunanjih ministrov tudi po Ameriki zvarjeni severno-atlantski pakt in vprašanje ameriških vojaških baz, je Amerika pokazala, da ji gre za to, da se sedanja svetovna napetost vzdržuje še naprej.

Sovjetska zveza ne ogroža nikogar; Sovjetska zveza nima in ne more imeti nikakih napadalnih namenov.

Severno-atlantski pakt je kamen spodtike

HELEN F. FARLEY

V Doctors bolnišnici je umrla v četrtek zvečer Helen F. Farley, rojena Williams, stara 43 let. Stanovala je na 176 E. 294 St. Rojena je bila v Clevelandu. Tukaj zapušta soproga Raymond in hčer Sandra. Pogreb se vrši danes popoldne ob dveh iz Grdinovega Lake Shore pogrebnega zavoda, 17010 Lake Shore Blvd., na pokopališču sv. Janeza.

Politika zapadnih velesil bo vodila neizogibno do novih mednarodnih sporov in ima v sebi kalil nove vojne.

Severno-atlantski pakt je glavni razlog, da so se poslabšali odnosi med Sovjetsko zvezo na eni ter med Ameriko, Veliko Britanijo in Francijo na drugi strani. Sovjetska zveza vztraja na miru in zahteva, da štiri velesile sodelujejo med seboj, da se izvrši razorožitev, da se prepove uporaba atomskega orožja, ki naj se postavi pod mednarodno kontrolo; da se sklene mir z Nemčijo in Japonsko in da se pojačajo gospodarske vezi med posameznimi državami.

Malik je končno povdaril, da je ta program zmogel ohraniti svetu mir in odstraniti tekmovanje v oboroževanju. Tisti, ki bi bili zoper ta program, bi s tem dokazali, da jim ni za ohranitev miru, marveč veliko bolj za izgubo težkih milijard na dobičku, ki ga žanjejo v oboroževalni tekmi.

Zed. drž. pripravljene na pogajanja

Državno tajništvo je zavzelo takoj stališče k predlogu Malika in javilo, da je Amerika pripravljena spustiti se v razgovor o predlogih sovjetskega delegata Malika, če niso ti predlogi zgolj propagandnega značaja.

Državno tajništvo gleda precej skeptično na Malikove predloge. Izjava, ki jo je podalo državno tajništvo je plod posvetoovanja odločilnih ameriških politikov s predsednikom Trumanom na čelu ter ima več kot uradni značaj.

Izjava rabi izrecno besedo propaganda, za katero da je šlo v prvi vrsti sovjetskemu delegatu Maliku. Toda če je Malikov predlog iskren, se dajo iskati pota in sredstva, da se vrne krvaveči Koreji mir. Amerika je bila itak vedno pripravljena, da se pogaja o miru na Koreji, kakor tudi, da sodeluje z vsemi tistimi državami, ki so za resničen mir na Koreji.

Zastopnik Bele hiše je posebej naglasil, da je Malik s tem, ko je govoril preko radija in ne diplomatskim putem, dokazal po ameriškem vladnem mnenju, da je njemu več, da si pridobi za seba javno mnenje, kakor pa da bi se pogajal z odgovornimi vladami, ki so na korejskem vprašanju v prvi vrsti zainteresirane.

Truman študira govor

Iz okolice predsednika Trumana se je zatrejevalo, da je hotel Truman govoriti ta ponedeljek ameriškemu narodu ravno ob obletnici vojne na Koreji, da pa je to namero opustil, ker hoče popreje skrbno proučiti celotno besedilo Malikovega govora in odmev, ki ga je napravil v svetu, predvsem pa v vrstah držav članic Združenih narodov.

Pri tem se naglašja, da nastopa sedaj Sovjetska zveza kot neke vrste posredovalec, ker da

si inicijator in direktor vojne na Koreji, Rusija formalno ni zapletena v vojno na Koreji.

Važen bo odmev, ki ga je napravil Malikov govor na južne in severne Korejce, predvsem pa na kitajske komuniste.

ODMEVI V EVROPI

LONDON, 24. junija — Tudi zapadna Evropa je sprejela Malikove predloge z mešanimi občutki. Iz izjav, došli iz evropskih prestolic, se da razbrati skepticizem, a na drugi strani neko pomirjenje, ker se je korejsko vprašanje od sovjetske strani vsaj sprošilo.

S te strani povdarjajo odgovorni politiki pripravljenost zapadne Evrope, da se pogaja o miru z Sovjetsko zvezo. Zato so ruski predlogi, kot jih je iznesel delegat Malik v Ameriki, vsaj "zelo zanimivi." Pri tem ugotovljamo, kaj tiči pravzaprav stvarnega za predlogi Malika, pa je splošno prepričanje, da je treba ohraniti mirno kri, čakati in biti na straži, kako se bodo dogodki razvijali.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y., 24. junija—Glavni tajnik Združenih narodov, Trygve Lie, se je izjavil za predlog sovjetskega poslanika Malika. Razgovori o prenehanju sovražnosti na Koreji z vojaške strani naj se začnejo čim prej. Tajnik je obvestil o tem svojem sklepu vse članice Združenih narodov, predvsem članice Varnostnega sveta, kateremu ta mesec še predseduje Malik.

TOKIJO, 24. junija—Vest, da je sovjetski delegat sprožil možnost premirja in ustavitve bojev na Koreji, vojaškega položaja ni spremenila. Borbe se nadaljujejo po dosedanjih načrtih. Vojaki so sprejeli vest z veseljem, ker bi šli radi domov, toda istočasno so se izjavljali skeptično, da bi sovjetski predlog res privedel do zaželenega miru.

Iz izjav glavnih poveljnikov gen. Ridgwaya in Van Fleeta izhaja enako, da Malikov predlog vsaj za trenutno stanje ne bo spreminjal vojaške strategije na Koreji.

Drastičen povišek avine zavarovalnine

Kakor se poroča iz Columbusa, bo zavarovalniški oddelček države Ohio v teku prihodnjih par tednov odobril povišek zavarovalnine proti neugodam v prometu, ki bo znašal med 26 in 30 odstotkov. Pristojbine raznih zavarovalnic se ne bodo povišale naenkrat, poroča državni urad, ker mora vsaka družba posebej s številskimi dokazati, da je do povišanja upravičena, napram izplačilom v zvezi z neugodami. Slična povišanja so bila odobrena tudi po raznih drugih državah.

Na obisku

Na obisku se nahaja Mrs. Margaret Grošelj iz Pittsburgha, Pa., in sicer pri sinu poznane arhitektu Rudolphu Grošelj na 94 E. 226 St. Dobrodošla!

Stavka mornarjev končana

Stavka mornarjev je bistveno zaključena in so mornarji dosegle povišanje plač ter 40-urno delo na teden. Pričakuje se, da bo s torkom promet v pristaniščih normalen.

NOVA KOMBINACIJA—LEPOTICA IN POLITIKA

STANFORD, Ky., 24. junija.—Mrs. Joseph Murphy, 26 let stara, ima še drugo ime, namreč "Venus Ramey Miss America 1944." Ameriška lepota je prijavila svojo kandidacijo na demokratski listi za spodnjo zbornico države Kentucy.

Tudi njen oče se je bavil s politiko. Bil je član spodnje zbornice. Njena mati je poskušala istotako s kandidacijo in to celo dvakrat, pa ji ni uspelo. O novi kandidaturi se trdi v političnih krogih, da bo najlepša političarka v Ameriki.

Ali se sme delavec prisiliti, koliko kosov naj napravi?

V tovarni Printz Leather Co. v Philadelphiji je bil nameščen Edmund Fabiszewski, ki je bil zaposlen v strojarstem oddelku. Bil je tudi član unije. Pri svojem delu je bil preveč priden in je zahtevala unija od njega, da dela bolj počasi, ker bi sicer drugi delavci ne dosegli z normalnim delom iste produkcije. Edmund je opomin unije odklonil in je delal kakor prej. Unija je zahtevala, da ga podjetje odpusti, kar se je tudi zgodilo.

Slučaj je sedaj rešila zvezna komisija za delavne odnose v Washingtonu, ki je razsodila, da nima unija pravice, da bi predpisovala način in kose produkcije posameznega delavca, da tovarna nima pravice odpustiti delavca v takem slučaju, in da mora dobiti popolno zadoščenje, da tako unija kakor tovarna plačata njemu odpadli zaslužek, tovarna pa da ga zopet sprejme v službo.

Peron trdi, da je odkril zaroto

BUENOS AIRES, 24. junija — Argentinska vlada je izdala obvestilo, da je bilo aretiranih pet argentinskih častnikov, ki da so skovali zaroto zoper vlado diktatorja Perona, katero so hoteli strmoglaviti. Preiskava je odkrila, da bi naj bila ubita Peron in njegova žena Eva ter večje število političnih predstavnikov.

Pri tem je prišlo na dan, da je bilo zaslišanih 55 drugih častnikov, ki da so vpleteni v financiranje zarote, denar pa da je prihajal od ameriških kapitalistov.

Ponarejevalci prijeti v naselbini

Policija je v soboto zajela dva moška in eno žensko, ki so razpečavali ponarejene 10-dolarske bankovce v slovenski naselbini na St. Clairju. Ponaredbi je opazil William J. Zavasky, lastnik železarske trgovine na 6011 St. Clair Ave. in o tem sporočil v Grdina Lounge Bar par vrat vzhodno, kjer je trojico zadržal točaj Tony Petrovick, ki je bil za to priliko izredno zgovoren, ker pa so razpečevalci odšli v trgovino Franka Belaja, je prišla policija in jih odvedla v zapor. Trojica je imela na sebi 19 ponarejenih bankovcev po \$10.

Vihar v Clevelandu

Prošli, petek popoldne je privdihal nad Cleveland nenaden vihar, ki je v okolici W. 140 in 150 St. napravil za okrog pol milijona dolarjev škode.

Kriza v Iranu še ni rešena; Washington obtožuje Moskvo

TEHERAN, 24. junija—Poveljstva britanskih ladij, ki so bile natovorjene s petrolejem, so odklonila iransko zahtevo, da se natovorjeni petroleji izročijo Francem v njihovo lastnino. Vendar je prišlo v poslednjih trenutkih do nekih kompromisov, tako glede lastnine in odškodnine nacionaliziranega petroleja.

Iz Haaga na Nizozemskem, kjer je sedež mednarodnega razsodišča, se poroča, da se bo to razsodišče pečalo prihodnjo soto z iransko krizo. Kakor znano je stavila britanska vlada formalni predlog, da izda mednarodno razsodišče v Haagu prepoved, da se ne razlasi anglo-iranska petrolejske družbe.

Krajevni listi prinašajo vznemirljive vesti. Tako se poroča, da je obvestil sovjetski poslanik v Iranu predsednika teheranske vlade Mossadegha, da je sovjetsko poveljstvo prestavilo 27. redno armado in oddelke s protiletalskimi topovi iz Češkoslovaške na iransko mejo.

Velika Britanija ima zbranih 3,000 napadalcev na otoku Cipru v Sredozemlju, da na prvopoziv posežejo v akcijo. Istočasno je pojačano britansko vojno brodovje v Perzijskem zalivu.

Državno tajništvo protestira

WASHINGTON, 24. junija—Državno tajništvo je formalno obtožilo Sovjetsko zvezo, da izkorišča britansko-iranski petrolejski spor, da bi privedla državo Iran v območje držav za železnim zastorom. Za dosego tega cilja se poslužuje Sovjetska zveza podtalnega komunističnega gibanja v Iranu, kateremu daje vse direktive.

Svobodna in neodvisna država Iran je ravno tako v interesu vseh narodov kakor tudi v interesu države Iran same. Država Iran se lahko ubrani pritisku iz severa samo v zvezi z ostalimi svobodnimi narodi. Država Iran pa mora izvesti odločne gospodarske in socialne reforme, da zboljša življenjski standard iranskega ljudstva in tako izbije dno iranskemu komunističnemu podtalnemu gibanju, ki hoče Ru-sijo v Iran.

Čudna igra narave: 25-letni sin farmerja v Illinoisu, ki tehta celih 800 funtov

To je Robert Earl Hughes, ki ima 25 let in tehta 800 funtov. Živi na neki farmi v Illinoisu. Že tehtanje samo mu dela večne preglavice, ker ne dobi primerne tehtnice. Kopati se ne more, kakor to delajo drugi ljudje, ker je vsaka banja za njega premajhna. Voziti se ne more, ker ne more v avtomobil. Zato ima pripravljen poseben tovorni avtomobil in ga naložijo na zadnji del voza, kjer sedi na posebnem zanj pripravljeni klopi, ki lahko prenese to težino.

To spomlad je presegel težo 800 funtov. Teži primerni so tudi ostali deli telesa, ne samo trebuh. Tako meri 29 palcev ob komolcih in 33 ob kolenu. Robert je šest čevljev visok, toda spričo debelosti napravlja vtis majhnega moža.

Karkoli rabi v vsakdanjem življenju, mora biti nekaj izrednega, tako klop, na kateri sedi, in postelja, ki ima silno močne vzmeti. Robert ne more potovati in tudi ne vstopiti v vsako

Afriška ruda za ameriško jeklo

BALTIMORE, 24. junija — Na poti v Cleveland so tovorni vozovi, ki prinašajo clevelandskim jeklarnam železno rudo iz Liberije v zapadni Afriki. To je prvi korak, ko se bo izkoriščala afriška železna ruda za ameriško jeklo in to na podlagi sporazuma med vladama USA in Liberije o izkoriščanju ogromnih ležišč železne rude ob Velikih jezerih na severu, ki so večinoma že izrabljena.

Kakor znano, je izkoriščala ameriška jeklarska industrija ležišča železne rude ob Velikih jezerih na severu, ki so večinoma že izrabljena.

35-letnice poroke

Na 21. junija sta praznovala 35-letnico srečnega zakonskega življenja poznana Mr. in Mrs. John in Ana Filipič, ki vodita gostilno Lucky Leaf na E. 79 St. V zakonu se jima je rodila hčerka Sylvia, ki je jako nadarjena slikarica. Številni prijatelji jima izrekajo svoje iskrene čestitke ter slavlencema želijo še mnogo let sreče in zadovoljstva.

Klub Ljubljana

Jutri zvečer se vrši seja kluba Ljubljana v Ameriško-jugoslovanskem centru na Reher Ave. Vabi se članstvo, da se udeleži polnoštevilo.

V bolnišnici

V sobi št. 128 v Mestni bolnišnici se nahaja Mrs. Frances Markič iz 5603 Carry Ave. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi se ji ljubo zdravje čim prej povrnilo!

Za šolo

Mr. in Mrs. Gasper Bashel sta darovala \$10 v spomin pokojnega Antona Gubanc za šolo v Vodicah, kamor je pokojnik potoval in za katero ravno sedaj zbirajo pri krožku št. 1 Progresivnih Slovencev.

hišo, ker so vrata običajno preozka. Potovanje z vlakom je za njega tuja stvar, ker ga nihče ne more ziniti v vagon. Z obleko in perilom so nove težave. Vse mora biti napravljeno po meri. Srajce imajo videti kakor da gre za šotor, njezgovi površniki kakor da gre za ogromna pregrinjala. Dnevno življenje Robert prebije s tem, da bere in da posluša radio.

Robert je pokazal že ob rojstvu, da bo nekaj iz njega. Teh-tal je 11¼ funta. Ko mu je bilo 10 let, je tehtal že 375 funtov. Osnovne šole je napravil sedem razredov. Takrat je imel že 550 funtov, kar ga je oviralo, da bi mogel vstopiti v razred. Robert je poskušal z dietno hrano, da bi shujšal. Vse zaman. Dobil je ponudbo, da gre s potujočo skupino, ki ga bo kazala po svetu. Tak cirkus je Robert odklonil.

Oče Roberta, ki je farmer, je dejal, da Robert sicer precej je, toda ne—preveč.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZA PREMIRJE, PREDNO IZBRUHE VOJNA

(3)

Kakor že omenjeno, prva komunistična državna uredba na svetu ni nastala vsled notranjih nesoglasij v kapitalizmu, to se pravi, da ni ideološkega izvora, temveč bila je plod prve svetovne vojne, v kateri so bile ruske armade poražene na bojnem polju. Sovjetski komunizem je ostal za svojimi mejami do konca druge svetovne vojne, ko je premaknil svoje maje do takozvanega železnega zastora, premaknil svoje meje do takozvanega železnega zastora.

Ako torej premostrimo zgodovino komunističnega gibanja skozi dobo sto let, pravi Walter Lippmann, postane jasno, da so pri vsaki točki bili odločilni vojaški momenti, ne pa marksistična razlaga in prerokovanje. Iz tega pa izhaja, da je vojaški sporazum s Sovjeti ključ za sporazum med komunističnim in nekomunističnim svetom. Z drugimi besedami rečeno, vprašanje, ki se mora odločiti je, koliko ozemlja naj ostane pod vojaško oblastjo sovjetske vlade. Vprašanje ni, kaj sta učila Marks in Lenin, kaj veruje Stalin in Molotov, ali kaj upajo komunisti kjer koli na svetu in kaj bi radi dosegli, bodisi zlepa ali zgrda. Nasprotno, vprašanje je, kakor daleč bo segala oblast Rdeče vojske, kam bo smela iti in kam ne bo smela iti. To je vprašanje, kateremu se bo moralo najti dogovor, bodisi s pogajanjmi ali z vojno.

V ozadju vsake pogodbe ali sporazuma, s katerim se je kdaj v zgodovini izravnal kak spor, se je nahajala zemljepisna karta. V vsaki vojni gre za geografske prostore ali točke, ki se morajo braniti, zasesti ali uničiti. Vse vojne — pa bile dinastične, verske, nacionalistične, bodisi da so se bile za neodvisnost narodov ali da so stremele za imperialističnimi cilji — so se vršile in završile v znamenju kontrole nad nekim določenim ozemljem. Velike verske borbe med pravoslavno in rimsko cerkvijo, med kristjanstvom in mohamedanstvom, med protestantizmom in kotalicizmom, so se končale z določitvijo meje med nasprotujočima si verskima taboroma. Z določitvijo teritorialnih mej so se istotako končale vse narodne vojne in vojne za neodvisnost. In imperialistične borbe so se končale s priznanjem kolonij, odvisnih ozemelj, protektoratov ter interesnih območij.

Borbe med kralji, cerkvami, narodi in imperiji so se nadaljevale, ampak slej ko prej so se vojne vršile v okviru teritorialnih ciljev ali končale na enak način, razen kjer je diplomacija preprečila konflikte ter jih izravnala brez prelijanja krvi na osnovi dogovorov, v katerih je bila geografska odločilna faktor.

Ko je Amerika stopila v prvo svetovno vojno proti Nemčiji, je Wilson proglasil ideološki cilj — da se napravi svet varen za demokracijo, ampak predno se je vojna končala, je začel govoriti o demokratizaciji celega sveta. Njegov prvi cilj, dasiravno težak, je bil v mejah možnosti, nekaj povsem drugega pa je bila Wilsonova idealistična želja, da se vse dežele in narodi sveta, brez ozira na njih preteklost in skušnje, spremenijo v demokracije. To je bila iluzija in je neizogibno propadla.

Iz tega izhaja, da se spor med Sovjetsko zvezo in državami Atlantskega območja more definirati in rešiti v okviru ozemelj, radi katerih gre. Ideološka vojna je sicer lahko svetovna po svojem obsegu, ampak na dnu diplomatskega in vojaškega konflikta s sovjetsko vlado gre za neka določena ozemlja. Dejstvo namreč je, da bi danes ne bilo spora med Vzhodom in Zapadom glede socialnega in moralnega reda na svetu, ako bi ne bile sovjetske armade v vojni proti Hitlerju nikdar prekoračile mej Sovjetske zveze, ali ako bi se bile po končani vojni vrnile domov in ostale za svojimi mejami.

Lippmann v svojem razglabljanju ni omenil razkola med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, oziroma Stalinom in Titom. Umestno pa je pripomniti, da je zgodovina tega razkola novo potrdilo o pravilnosti njegove trditve, namreč, da je ideološki konflikt med Vzhodom in Zapadom v jedru konflikt za ozemlja. Titov režim je komunističen, toda to ni odvrnilo Stalina, da bi mu ne napovedal boj na smrt, ko se je Tito zoperstavil temu, da bi Sovjeti komandirali na ozemlju Jugoslavije.

UREDNIKOVA POŠTA

Piknik SNPJ farme

Cleveland, Ohio — V nedeljo, 1. julija priredi farmerski odbor SNPJ piknik skupno z ženskim odsekom. Ker smo imeli neprilike z vremenom na otvoritveni dan 27. maja, upamo, da bo vreme nam to nedeljo bolj naklonjeno in da bomo imeli tem večjo udeležbo. Kot po navadi, bodo imela naša dekleta kuhinjo v oskrbi, torej, kakor že veste, da je pod njih vodstvom vedno prvovrstna postrežba. Isto velja tudi za naše zveste natakare.

Dosedaj so bili še vsi pikniki uspešni, posebno velika je bila udeležba na pikniku društva V boj, in tako želimo, da bodo tudi ostala društva, ki bodo imela še svoje piknike na tej farmi to poletje, velik uspeh.

Torej, pridite gotovo vsi na naš piknik v nedeljo, 1. julija. Pripeljite tudi svoje otroke, ker je veliko zabave zanje na otroškem igrišču.

Andy Gorjanec.

KRADLA STA ...

Nedavno sta se zagovarjali pred okrajnim sodiščem v Murski Soboti snažilki Emilija Gorčan in Marija Milej. Obtoženki sta bili že delj časa zaposleni v tovarni perila v Murski Soboti kot snažilki. Med delom sta izrabili odsotnost uslužbencev ter kradli srajce, spodnje hlače in razne ostanke tekstilnega blaga.

Nakradene stvari sta si ovičali okrog telesa tako spretno, da službojuči stražarji niso opazili tatvin. Skupno sta oškodovali za velike zneske. Preiskava je ugotovila, da je samo Gorčanova, ki je glavni krivec, odnesla iz tovarne raznega perila in blaga v skupni vrednosti nad 165.695 dinarjev, Milejova pa za 21.347 dinarjev.

Obtoženki sta nakradeno blago redno razpečavali po okoliških vaseh, za kar je Gorčanova uporabila svojega mladoletnega sina Ludvika Gorčana. Le-ta je samo v zadnjem času prodal večje število srajc, z izkupičkom poplaval po gostilnah, z ostanke pa si je kupil gumarice za 5.500 dinarjev. Za tatvine sta vedela tudi mladoletni Vereš in Gorčanova mlajša. Prvi je vedel za vse, ne da bi krajjo prijavil, druga pa je prejemale od svoje matere večjo količino nakradenih stvari.

Obtožena Gorčanova se je skušala izgovarjati s težavnim gmočnim položajem, češ da ima kot vdova štiri otroke, kar pa je sodišče le delno upoštevalo. Vsega obsojanja je vredno, da Gorčanova pri tatinskem početju ni upoštevala mladoletnosti lastnega sina, ki je po njenem nasvetu opustil uk kot mizarški vajenec ter se lotil prekupčevanja nakradenega blaga.

Sodišče je obsodilo Gorčano-vo na tri leta odvzema prostosti s prisilnim delom, Milejovo na eno leto, Ludvika Gorčana na šest mesecev, Vereša na tri mesece in Gorčanovo mlajšo na štiri mesece odvzema prostosti s prisilnim delom. Zadnja je bila obsojena na pogojno kazen. K.

(Po "Ljudski pravici")

POT V TRENTO BO KMALU ODPRTA

Pot iz Boveca v Trento so v letošnji zimi zasuli številni plazovi, ki so promet zelo ovirali in odrezali Trento za dober čas od ostalega sveta. Nedavno pa so začeli pripadniki JA odstranjevati s ceste plazove. Pomagajo jim tudi domačini. Z združenimi močmi odstranjujejo plazove, le dva še zapirata cesto, ki ju bodo prav tako kmalu odstranili. Tako bo pot v priljubljeno Trento znova odprta, zboljšana pa tudi promet, zlasti v turistični sezoni, ko bodo od železniške postaje vozili številnejši avtobusi kot lansko leto.

—T. D.

MAMILA SO RAZŠIRJENA TUDI MED ŠTUDENTI NA UNIVERZAH

Na univerzi v Miami, Fla., so napravili preiskavo, da-li je razširjena uporaba mamil tudi med visokošolsko mladino v Ameriki. Izkazalo se je, da je tudi ta mladina zastrupljena po mamilih. Imena študentov drži komisija tajno. Vendar je prišlo na dan, da je nekaj deset študentov zastrupljenih po mamilih. Mamilu so prinašali pilotje s Kube, deloma iz severnih krajev Amerike, pa tudi iz južne Amerike, ko so bila mamilu utihotapljena na ladje, ki so vozile banane. Odkrita vsota, izdane za nakup mamil, gredo v bajeslovne višine.

LETALO TREŠČILO NA ZEMLJO S 40 POTNIKI IN POSADKO

V zapadni Afriki v Liberiji so našli ostanke razbitega letala "Pan American Constellation" in sicer v neki tamošnji džungli. Letalo je bilo na poti iz Johannesburga v južni Afriki v New York. Pri iskanju je bilo zaprosenih toliko letal raznih držav kakor jih ne pomni zgodovina zračnih nesreč. Ubitih je 40 oseb, med njimi tudi nekateri Amerikanci.

STRELA UBILA STARŠE. PRIZANESLA OTROKU

CORBIN, Ky., 24. junija — Virgil Smith, star 23 let, in njegova 20 let stara žena, sta bila ubita od strele v garaži, kjer je mož popravljal motor. Strela pa je prizanesla štiri mesece staremu detetu, ki je bilo najdeno nedotaknjeno poleg mrtve matere. Dvojica je imela še enega otroka, starega tri leta, ki je tekom nevihte spal v sobi.

NOVI DAVKI NA DOHODEK

WASHINGTON, 24. junija — Spodnja zbornica je odobrila zakonski predlog, s katerim se nalaga ameriškemu davkoplačevalcu \$7.200.000.000 novega povška davkov na dohodek. Povišek bi znašal 12 in pol odstotka.

OTROCI BODO IMELI VESELE POČITNICE

Ljubljana. — Vse priprave so končane. Vse je urejeno, da bodo tudi slovenski otroci, kakor otroci v drugih republikah Jugoslavije letos prijetno letovali ob morju, v gorah, v gozdovih, ter si okrepili zdravje in se navzili lepote svoje prelepe domovine. Saj tako tudi mora biti. Vsakemu delovnemu človeku se enkrat na leto prikaže nekaj tednov počitnic, naravnost nujne pa so za jugoslovansko mladino, ki je med vojno prestala toliko hudega ter se je v povojnih letih morala marsičemu odreči, kar je nujno potrebno za razvoj in rast mladega telesa.

Enajst milijonov dinarjev je zagotovljenih letos v proračunu za centralne počitniške kolonije. Vse to pa je seveda še premalo za 30.000 otrok, ki bodo skupno z malimi gosti iz Trsta, Kopra, Beneške Slovenije, Korške, Hrvatske in Vojvodine letos letovali v Sloveniji. Nekaj bodo seveda k oskrbi prispevali tudi starši, kolikor bodo to zmogli s svojimi dohodki. V nekaterih krajih pa so tudi večja gospodarska podjetja sklenila, da bodo iz svojih skladov prispevala za počitniške kolonije.

Tudi žene, članice Antifašistične fronte žena, bodo pomagale po svojih močeh. V nekaterih krajih so zasejale in zasadile velika zemljišča s sočivjem, kar bo mnogo pripomoglo, da bo oskrba v koloniji cenejša. Organizirale so tudi precej prireditelj ter dobile namenile za kolonije.

Poleg počitniških kolonij bodo letos organizirane tudi številna dnevna letovanja otrok, kar je praktična novost, ki ni zvezana z velikimi stroški. Pod skrbnim vodstvom bodo hodili otroci zjutraj v primerne kraje v okolico, ki bodo daleč od prašnih cest in mestnega hrupa in kjer se bodo do mile volje lahko

NAJHITREJŠA LADJA BO AMERIŠKA

NEWPORT NEWS, Va., 23. junija — Tu so spustili v morje ameriški prekomornik, o katerem strokovnjaki trdijo, da bo iztrgal "modri trak" angleški ladji "Kraljica Marija" kot do sedaj najhitrejši ladji na Atlantiku. Ladja "Kraljica Marija" je dobila "modri trak" leta 1938, ko je prevozila progo iz New Yorka v Anglijo v treh dneh, 20 urah in 42 minutah, in je vozila s povprečno hitrostjo 31.69 vozlov.

20 DO 30 RUSKIH DIVIZIJ V NEMČIJI

WASHINGTON, 21. junija — Ameriški komisar v Nemčiji McCloy, ki se nahaja v Ameriki, je potrdil, da ima Rusija v zapadni Nemčiji 20 do 30 divizij in 60.000 dobro izvežbanih in vojaško oboroženih policajev.

PREKMURCI ZA KULTURNI DOM V TRSTU

Čim so se pojavile v časopisih vesti o zbiranju pomoči tržaškim Slovincem za zidavo slovenskega kulturnega doma v Trstu, so tudi v mnogih prekmurskih vaseh začeli kmetje zbirati denar. Med prvimi so bili kmetje v Lipovcih. Njim so sledili pripadniki madžarske manjšine v obmejni vasi Domanjševci, kži so že prve dni zbrali blizu 5.000 dinarjev, nato kmetje v Melincih in drugod. Zadanje dni, odkar so prevzele zbiranje pomoči iz vasi vse bolj pogosta poročila o lepih zneskih, ki jih prekmurci kmetje prispevajo za dom v Trstu.

Med sindikalnimi podružnicami v Murski Soboti so bili prvi prosvetni delavci, od katerih je vsak plačal po 100 dinarjev, med podjetji pa okrajno gradbeno podjetje, ki je prispevalo 50.000 dinarjev. Zelo lepo se je izkazala iglarska družina državnega poselstva v Rakičanu, ki je odstopila čisti dobiček prve predstave, to je 8.000 dinarjev za kulturni dom v Trstu.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

kopali in igrali, zvečer pa se bodo vračali domov. Tudi sindikalni počitniški domovi so letos urejeni tako, da bodo lahko sprejemali družine z otroci. Neštete možnosti so torej danes, da bodo letos prvi vsi otroci lahko prišli do svojih počitnic.

Na Hrvatskem so že koncem maja odprli prva otroška letovišča. V tej sezoni so otroci tam dobili dvojce novih letovišč, in sicer v Crkvenici in v Selcah. V Ičićih pri Opatiji pa je bil odprt počitniški dom za predšolske otroke, ki je namenjen za otroke od četrtega do sedmega leta iz Slovenije in gornjega dela Hrvatske.

Ta dom je že odprt ter se je prva skupina — 80 malih Slovencev in Slovenek že vrnila vsa razigrana in zagorela z letovanja ter letuje tam zdaj že druga skupina. Otroci, ki so se vrnili, kar ne morejo prebraviti, kako lepo so se imeli. Čeprav v maju, ki je bil letos tako deževen, niso imeli dovolj priložnosti za kopanje, so imeli pa zadosti druge zabave. Za Titov rojstni dan so celo nastopili v domu "Kerševan" v Opatiji. Najraje pa so se vozili s čolni. Apetit so pa imeli tolikšen, da so zdaj doma mame kar v zadregi, ker nimajo dovolj velikih krožnikov za te vedno nenasiitne kljunčke.

Tudi ostala otroška letovišča v Sloveniji bodo kmalu odprta. Otroci že vsi nestrpni štejejo dneve, kdaj bo to. Matere pripravljajo obleke, perilo, obutev. Mnogo skrbi imajo seveda s tem. Zato bo pa tudi potem veselje tem večje. Tudi otroci imajo svoje skrbi. Zadnji dnevi šole niso kar tako.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

TAMBURAŠI NA TELEVIZIJI V POMOČ DOMOVINI

Pred kratkim so tamburaši znamenite Duquesne univerze nastopili na znanem televizijskem programu Ted Mack. Ob tej priliki je Ted Mack podaril dirigentu tamburašev, Matt Gouze, CARE paket s hrano in obleko, da bo podarilo dalje neki potrebni družini v Jugoslaviji.

Kakor znano, je Duquesne University Tamburitans skupina odličnih pevcev in pevk, slovenskega, hrvatskega in srbskega porekla, ki predvaja lepe jugoslovanske peles in petje.

Pod pokroviteljstvom CARE organizacije se pošilja v Jugoslavijo pakete s hrano in obleko. Za \$10 je CARE paket napolnjen z raznovrstno hrano, in naroči se ga lahko direktno na naslovu CARE, 20 Broad St., New York 5, N. Y.

V ŠPANIJI STAVKAJO DELAVCI KLJUB GROŽNJAM VLADE

Stavka delavcev v Španiji, ki je trajala več tednov in se razširila kljub grožnji frankistične vlade, da bo odpustila vse stavke, če se ne vrnejo na delo. Po neuradnih poročilih iz Španije, ki jih prenaša Reuter, mislijo, da sodeluje nad 300.000 delavcev v Milbau in San Sebastianu v protestni stavki zaradi druginje.

Reuter je dodajal, da je nad 2.000 delavcev jeklarne v Legastiji zapustilo delo, medtem ko je državna tovarna topov v Plasenciji popolnoma prenehala obratovati. Pristaniški delavci v San Sebastianu niso hoteli raztovariti ladij, ko se je ribiška flotila vrnila z bogatim lovom.

Agencija France Presse poroča, da so proizvodnja ustavili tudi v tovarni kemičnih izdelkov "Sefanito", ki je bila odprta lani, in v biskajskih plavžih, pri katerih dela 12.000 delavcev. Plavži v Biskaji so najvažnejše podjetje železarske industrije v Španiji. Zvedelo se je, da so tudi uslužbenci bank in zavarovalnih družb bili na stavki.

Francova vlada je poslala stavkajočim ultimatum, v katerem je rečeno, da bodo tovarne, v katerih se ne bi danes začela proizvodnja, začasno ali za nedoločen čas zaprte. Mislijo, da se bodo delavci vrnili na delo, ker naj bi protestno gibanje proti druginji trajalo samo 48 ur.

Po 12 letih fašistične oblasti je v Španiji letos ponovno začelo rasti delavsko gibanje, ki čedalje resneje opozarja, da Franco teror ni mogel zatreti tradicij slavne preteklosti španskega svobodoljubnega ljudstva; 20. februarja letos so priredili študentje Barcelone velike demonstracije, ki so po uspelem bojkotu tramvaja, zaradi povišane voznine, prerasle v veliko stavko barcelonskega delavstva; 12. marca je stavkalo v Barceloni in predmestjih nad 70.000 delavcev.

Vsa Francova fašistična policija je bila brez moči in v Barcelono so morali pripeljati vojaške čete od drugod. Ko je Franco zahteval od podjetij, da delavcem ne plačajo petih dni, ki so jih prebili v stavki, so ti zagrozili z novo generalno stavko in Franco je moral svojo zahtevo umakniti. To je bil eden prvih odločnejših nastopov španskega delovnega ljudstva po kravatu zadušeni in izdani revoluciji. Špansko ljudstvo živi že leta v neverjetni revščini, brez osnov-

(Po "Slovenskem poročevalcu")

IVO PIRKOVIČ:

Bilo je pod Gorjanci

SVETI SATAN

(Nadaljevanje)

Mihajlovičevci, ki so "nasedli koristolovskim služabnikom lože," so zato z Wolbangom črtili tudi svojega poveljnika Vuka Rupnika in so slavili zoper wolbangstvo prvo zmago, ko se jim ga je posrečilo izpodkoptati. V Babnikovih papirjih, ki jih je profesor Bajuk po vojni izročil ljudskemu sodišču, najdem o tem zapisano:

"Že dalj časa so bile na delu temne sile, ki so skušale z razdalnim delom podreti močno protikomunistično smer, katere nosilca sta bila Rupnik in njegov pomočnik Wolbang."

Za novo leto pa je stotnik Rupnik že moral iti. Takoj za njim so "služabniki lože" preganili s približnega mesta tudi kaplana Wolbanga, ki pa je ostal še vedno močan, saj so mu ostale v rokah še vedno vse nevarne sile Babnikove izvršne Informativne pisarne in strašna črna roka, ki je že od novembra z grozo napolnjevala mesto.

Tretji zmagovit udarec wolbangovstvu so mihajlovičevci namerili na Babnika samega. "Ko je močna Rupnikova roka z Rupnikovim odhodom popustila, so zapili: 'Proč z Babnikom! Wolbanga smo itak že odpravili. Nikogar nečemo, ki bi nas motil v našem delovanju in rušil našo skupnost in mir v Novem mestu!'" (Ko 267/47/147). Kar pa so wolbangovci imenovali "močno protikomunistično smer," so mihajlovičevci imeli za zahrbtno kovarstvo, ki je vsak čas utegnilo postati usodno vsakomur, ki ni bil za Wolbanga. To so bili vzroki, da sta se znašla drug proti drugemu Babnikova Informativna pisarna in dombranska policija, srepa se zroč kot pred spopadom.

Domobranski mestni policiji je poveljeval Janez Mihevc, ki je zapustil šole, preden je iz njega kaj postalo. V mestu je vodil Ehrlichove gorečnejše, ki so jih po njihovem glasilu imenovali "stražarje." Mihevcovi pomočniki so bili poročnik Dore Bajc, krojaški mojster Franc Pelko ter brat mestnega župana Peter Kalan, "tajni policaj." Ta družba je bila skozi in skozi gnala.

Z izgovorom neke oblasti so ljudem plenili imetje, jetnike mučili in z jetnicami počenjali nezaslišane stvari. "Neka bivša partizanka C. je sama dejala,

da ji je komandir policijske straže prelagal take stvari, ki jih je celo ona, gozdna devica, odklonila," je Babnik Mihevcu po policijo mazal z najgršim blatom, kar so ga njegovi ljudje imeli pripravljenega, in svojo obtožbo utemeljeval še natančneje: "Ponovno so krožile po Novem mestu govorice, da na policiji pri zaslišanju dekleta slačijo in jih take pretepajo. Govorilo se je celo, da so jim razpenjali prsi, trgali modrice in perilo. Tako se je to postopanje ponavljalo, da je zadeva prišla na uho nemškimi oblastem."

Kaplan Babnik pa seveda ne pove, da je stvari nosil na uho Nemcem prav on, ki je kot načelnik Informativne pisarne že itak o vsem obveščal Gestapo. Politično je Babnik pripadal namreč "glavačevcem" (imenovanim po kaplanu Glavaču, ki je črtil "plave" in zasnoval pokol njihovih častnikov Lesjaka, Vasiljeviča in Slanca), ki so bili nemški obveščevalci še iz časov Emmerja, za katerega danes lahko že s precejšnjo gotovostjo trdimo, da je prihajal v slovensko politiko kot odposlanec Gestapa.

Sodomo grešnost domobranske policije je Nande Babnik izkoristil v svojem boju. Začel pa je ta boj domobranski kurat Urbanč, ki je s prižnice v kapitulju napadel mravstvene nečednosti policije. Policija pa, ki je tudi s svoje strani za povračilo, domobranksko duhovščino zadela v občutljivo Ahilovo peto ženskarstva—vsaj glede Wolbanga vemo, da je imel dovolj vzroka—ni napada "črne internacionale" pogoltnila mirno. Kmalu se ji je ponudila priložnost za povračilo.

Osmega januarja je kaplan Nande Babnik sedel v uradu svoje Informativne pisarne pred kupom obveščevalnih poročil, ki so se mu čez dan nabrala, jih pregledoval in z rdečim svinčnikom pripisoval znamenja, ki so pomenila, kaj naj dobi v roke vojaško poveljstvo, kaj glavarstvo in kaj naj naposled ostane v njegovi pisarni. Poslednji list, na katerega je pripisal "arh XVII," je odrinil od sebe in nanj —pozabil.

V Babnikovo pisarno je po opravičilih stopil poveljnik domobranske mestne policije Janez Mihevc, kar se je večkrat zgodilo po službeni potrebi. Saj je bil

končno tudi kaplan Babnik policaj, le da v večjem merilu. Mihevc se je po naključju ozrl na list papirja na mizi in presenečen ostrmel. Babnik je zardel, list izmaknil ter ga skril. Usodni list pa je iz Babnikove pisarne še tisto noč na skrivnostnem način izginil. Babnik je osumil načelnika odseka tajne policije, Ferda Avsa. Kaplanu Nandetu Babniku je postajalo vroče. Ni dvomil, da ima poročilo "arh XVII" v svojih rokah poveljnik domobranske policije, Janez Mihevc.

Kaplan Babnik je imel dovolj vzroka za vznemirjanje. Na izginulemu listu je bilo namreč poročilo Informativne pisarne o velikem veselju, ki da je zavladalo po mestu, ker si je kurat Urbanč v nedeljo na prižnici v kapiteljski cerkvi privoščil komandirje in komandante domobranske policije, ki da "niso za radikalno borbo proti komunizmu, ki krožijo, pijejo, se zabavajo itd."; takoj da je treba odstraniti Mihevca, Bajca, Kalana, češ da so ti ljudje komunisti; odstraniti da bi bilo treba, meni poročilo "arh XVII" dalje, tudi mestnega župana dr. Kalana (brata tajnega policaja Petra Kalana) in Ferda Avsa, načelnika odseka tajne policije.

Nande Babnik je poročilo pristavil še pripombo, da je treba o vsem poročati v Ljubljano namesto tja pa je poročilo na povsem nepojasnen način zašlo v roke Mihevcovi policiji. Kaplan se je lahko nadejal, da bo iz luknje, v katero je lahkomišeno bezal, izbezel nevarnega, razjarjenega gada.

(Dalje prihodnjič)

Jugoslovanske akademije znanosti

Jugoslavija ima danes tri akademije znanosti, ki imajo za seboj različno razvojno pot, cilji pa so vsi enaki: povsod se znanstveniki trudijo, da s svojimi znanstvenimi raziskovanji čim bolj koristijo domovini in znanost čim bolj približajo življenjskim potrebam.

Po osvoboditvi je bila v vseh treh akademijah izvedena temeljita reorganizacija, kajti z novim družbenim redom je šele znanost v Jugoslaviji dobila svoj pravi namen in pomen. Ustanovljeni so bili številni novi inštituti in laboratoriji, ki omogočajo znanstvenikom nemoteno delo. Oblast zelo podpira delo znanstvenih ustanov, čemur je najboljši dokaz stalen dvig proračunov za inštitute jugoslovanskih akademij.

Tako je na primer srbska akademija znanosti, ki ima 24 inštitutov in je najstarejša akademija v Jugoslaviji, saj deluje že nad sto let, prejela pred vojno iz državnega proračuna letno povprečno le po 120.000 dinarjev, dočim je prejela lani od države 55 milijonov dinarjev. Za razne investicije pa ji je bilo dodeljeno skoraj 61 milijonov dinarjev. Za slovensko akademijo znanosti in umetnosti pa je bilo predvidenih 15 milijonov dinarjev.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je najmlajša. Večina inštitutov je bila ustanovljenih po osvoboditvi. Kljub temu so pa doslej v teh inštitu-

tih slovenski znanstveniki dosegli že zelo lepe uspehe.

Tako so na primer pred dobrim letom domači in tuji listi obširno pisali o važnem odkritju slovenskega znanstvenika profesorja dr. Maksa Samsa, ki je iznašel način pridobivanja koksa iz domačega premoga lignita s čimer je rešil enega izmed zelo važnih problemov jugoslovanskega gospodarstva.

Kemični inštitut, ki ga vodi profesor Samec, je poleg tega iznašel tudi način, proizvajanja plina iz domačega premoga, kar je tudi zelo važno. Tudi zdaj se znanstveni sodelavci v tem inštitutu ukvarjajo z mnogimi važnimi nalogami. Tako na primer oktanskega bencina iz odpadkov preizkušajo način pridobivanja lesa s pomočjo bakterij, načine prepariranja penicilina itd.

Institut Akademije za literaturo sestavlja slovenski biografski leksikon. Znanstveniki, ki delajo v Institutu za slovenski jezik, so dovršili obsežen in zelo izčrpen Slovenski pravopis, ki je izšel že v več nakladah in je na slovenskem knjižnem trgu zanj še vedno veliko povpraševanje. Zdjaj isti znanstveniki sestavljajo tudi slovar slovenskega knjižnega jezika.

Predolgo bi bilo, če bi govorili o delu vseh inštitutov in o tem kakšne načrte imajo. Rečemo lahko le to, da so bili doseženi v kratkem času njihovega obstoja že izredno lepi uspehi, še lepši pa bodo doseženi v bodoče, ko se znanstveno delo prene-

se v nove prostore, v nove inštitute, ki rastejo iz tal v najboljšem predelu Ljubljane na Mirju.

Domovina zna pravilno ceniti napore in prizadevanja svojih znanstvenih delavcev, saj je izmed 17 milijonov dinarjev, ki jih je doslej razdelila med zasluzne delavce na polju znanosti in kulture, za dva milijona nagrad razdelila zaslužnim akademikom in sodelavcem znanstvenih inštitutov. Posamezni člani akademij so poleg nagrad prejeli za svoje znanstveno delo tudi visoka odlikovanja.

OBNOVA POSLOPIJ V LJUBLJANSKI OKOLICI

V okviru proslav in prireditve v počastitev desete obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije so se zbrali na okrajnem odboru Fronte za ljubljansko okolico zastopniki 123 gospodarstev iz ljubljanske okolice, ki so utrpeli materialno škodo med narodno-osvobodilno borbo. Izvršni odbor OF je tem gospodarstvom podelil 2.120.000 dinarjev podpore za hitrejšo obnovo porušeni in nedograjenih stanovanjskih ter gospodarskih poslopij.

Ob tej priložnosti so kmetje, po večini z Golega, Povšnika, Šmartnega pri Litiji, Prežganja, Dolskega, Iga, Borovnice in drugih krajev, poslali Izvršnemu odboru Osvobodilne fronte zahvalno pismo, v katerem še enkrat potrjujejo zaupanje v vodstvo Fronte, ki jih je pravilno vodila med narodno-osvobodilno borbo in sedaj v času obnove gospodarstva. V pismu so med drugim še napisali: "Če nismo klonili pred fašisti takrat, ko so divjali po naših vaseh ter požigali in morili, tako ne bomo klonili danes pritisku naših sovražnikov, ki nam hočejo ovirati mirno graditev naše boljše bodočnosti. Dovolj smo pretrpeli in vemo, kaj je biti suženj. Zato znamo ceniti samo s krvjo priborjeno svobodo!"

NE ZAMUDITE PRILIKE!
Gostilna s pivom, vinom in žganjem, na dobrem prostoru, se pr. da. Nahaja se pri tovarnah. Poleg je tudi stanovanje. Poziv se na 6603 ST. CLAIR AVE. EX 1-1494 FR. MACK

IŠČE SE ŽENSKO
srednjih let, za lahka hiša opravila in varstvo otroka. Na deželi. Dobi sobo, hrano in \$15 plače. Za podrobnosti pokličite IV 1-1536

For Your Vacation, Welcome to Christiana Lodge SLOVENIAN RESORT
The Hotel has 30 rooms with connecting showers. There are 17 cottages each with private shower, central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U. S. 112. Write for folder.
CHRISTIANA LODGE
DOMINIK KRASOVEC, Prop.
P. O. Edwardsburg, Michigan
Phone 26 F 14

DELO DOBIJO MOŠKI
PUNCH PRESS OPERATORJI in SET-UP MOŠKI
1. in 2. šift. Izvrstne delovne razmere. Nobene odslovitve po vojni. Plača od ure poleg nadurnega dela.
H. P. L. MFG. CO.
15210 Miles Ave.
ali pokličite Mr. Gilpin, WY 1-5000

IŠČEJO STANOVANJE
ZAKONSKA DVOJICA
brez otrok in živali, išče stanovanje s 3 ali 4 sobami, v slovenski naselbini med E. 55 in E. 79 St. Oba zaposlena.
Pokličite podnevi EN 1-4769

SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE BUY U.S. SAVINGS BONDS

Društveni koledar

JULIJA

1. julija, nedelja—Piknik društva Velebit št. 544 SNPJ na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
29. julija, nedelja — Piknik Gospodinjkega kluba Slov. del. dvorane na Prince Ave., na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

AVGUSTA

5. avgusta, nedelja—Piknik društva Naprej št. 5 SNPJ na farmi SNPJ.
5. avgusta, nedelja — Piknik društva Cvetoci Noble št. 450 SNPJ na Louis Zgoncovi farmi, Eddy Rd.
12. avgusta, nedelja — Vrtni koncert zboru Slovan na vrtu Ameriško - jugoslovanskega centra, Recher Ave.

SEPTEMBRA

30. septembra, nedelja—Jesenski koncert zboru "Zvon" v Slov. nar. domu na 80. cesti.

DECEMBRA

1. decembra, sobota — 30-letnica društva Napredek št. 132 ABZ v AJC, Recher Ave.
2. decembra, nedelja—Koncert zboru Slovan v AJC na Recher Ave.

DELO DOBIJO MOSKI

WEAVERS SHEARMAN in VAJENCI

52½ ur tedensko.
Stalno delo — plača od ure. Morate znati angleščino.
CLEVELAND WIRE CLOTH & MFG. CO.
3573 E. 78 St., vzemite Union Bus
MAŠINISTI
za vzpostavitev in obratovanje raznih strojev v tool in die oddelku. Izvrstne delovne razmere. Nobena odslovitve po vojni. Plača od ure poleg nadurnega dela.
H. P. L. MFG. CO.
15210 Miles Ave.
ali pokličite Mr. Gilpin, WY 1-5000

ASSEMBLERS

z izkušnjo v splošnem machine shop delu
Plača od ure
Nadurno delo
Vprašajte za Mr. Hasman
FEDERAL FOUNDRY
4600 E. 71 St., južno od Harvard

CUTTER GRINDERS

ZA VSE ŠIFTE
6 DNI TEDENSKO
PLAČA OD URE
FERRO MACHINE FOUNDRY
3155 E. 66 ST.

ASSEMBLERS

(Metal Working)
Moški izurjeni na strojih za kovinska dela, izdelovanju, in assembliranju jeklenih plošč, "angles," "rods" in drogov za izdelovanje pihalnikov in ventilacijskih enot.
Dobra plača od ure in dobra plača od dela.
Nad 80 odstotkov mož v tem oddelku se nahaja na delu nad 10 let.
Stalno, zavarovalnina in podpore plačane po družbi.
Podnevi.
BISHOP & BABCOCK MFG. CO.
Vogal E. 49 St. & Hamilton Ave.

59 UR TEDENSKO ČAS IN POL NAD 40 UR

lšče se

MACHINE ASSEMBLERS

Podnevni šift
NATIONAL TOOL CO.
11200 Madison Ave.

ENAKOPRAVNOSTI OGLASAJTE V

Vaše sanje o modernizaciji se uresničijo

AMERICAN-Standard MONTERSKO OPREMO

Sedaj je čas, da si modernizirate vašo kopalnico... da date k udobnosti... da lično preuredite vašo kuhinjo... da predelate vašo pralnico. Ko si izberete American-Standard monterško opremo, prav lahko napravite vse te izboljšave, ki bodo v pravcato krasoto. In vaš dom bo mnogo prijetnejši kot kdajkoli... v zavist slehernemu, ki si ga bo ogledal.

Prijazno vas vabimo, da si sedaj pridete ogledati našo obširno zalogo različnih modernih American-Standard kopalnic, stranišč, umivalnikov, kuhinjskih lijakov pralnih korit in avtomatičnih vodnih grecev! Ni jih boljših za dobiti! In, presenečeni boste, ko boste videli po kako nizki ceni so!

Pridite osebno ali pokličite in vam damo naše cene.

3-KOMANDNA OPREMA ZA KOPALNICO
163.95 in naprej
(brez sedeža in dodatkov)

Mario Kolenc

W. F. HANN & SONS

15505 EUCLID AVE MU 1-4200

Ust. 1907

Louis Planinc

V BLAG SPOMIN

OB PRVI OBLETNICI ODKAR JE UMRL NADVSE LJUDJENI IN NIKDAR POZABLJENI SOPROG IN DRAGI BRAT

JOSEPH KALISTER
SVOJE MILE OČI JE ZATISNIL ZA VEDNO
DNE 23. JUNIJA 1950

Eno leto je minilo, odkar si Ti zapustil nas, črna zemlja Te pokriva, a mi mislimo na Te vsak čas, da nam spomin je na Te svet.

Zalujoča ostala:
ANNA, soproga

Cleveland, Ohio, dne 25. junija 1951.

MIMI MALENSEK KOVINARJI ROMAN

(Nadaljevanje).

Mati ga že davno ni več sprasovala, kje hodi ponoči in sam ji tudi ni rekel ničesar. Včasih ga je pač zbolelo, da se je materi tako odtujil, pa si ni mogel pomagati. Mati najbrž vse ve, pa mu prizanaša z besedo, ker ve, kako razdražljiv je zadnje čase.

Čas mu je tekkel po polzevo. Ob šestih se je dogovoril s Kopačem. Že pol ure poprej se je oblekel, se izognil materinem pogledu, ki ga je zaskrbljeno spremljal in odšel. Počasi je pohajkoval po mokri cesti, ki je po sončnem zahodu jela hitro zmrzovati in pred šestimi prišel do Kopačevega stanovanja. Kopač je

stanoval v veliki, umazani stanovanjski hiši, kjer so spodaj kar tri trgovine privabliale ljudi. Soba je imel prav v podstrešju, tako da je edino okence gledalo že iz opečnate strehe. Pričakoval je Toneta in mu hitro ponudil stol.

Kopač se je ves zagrebel v delo. Pridobival je nove člane fronti, širil propagandne letake, vršil obveščevalno službo. V tovarni so po vsaki sabotaži pozaprili mnogi ljudi. Nekaj se jih je redno vrnilo, včasih pa so streljali tudi take, ki niso nič vedeli. Postajalo je vse bolj jasno, da se je inženir Kobe, ki je bil vedno zelo vdan Nemcem in tovarniškemu vodstvu, udinjal gestapu in bil sokrivec pri vseh

teh številnih aretacijah. Njegov sin je postal gestapovec, delal je na Bledu. Kobe pa je raste, dobival funkcije in užival vse večje zaupanje tovarniškega vodstva in Nemcev. Obveščevalci so zbirali dokaze za njegovo izdajniško početje. Zasledovali so mu korake in bilo jim je jasno, da je Kobe krivec aretacij in mnogih ustrelitev.

"Treba ga bo spraviti s poti," je rekel tiho Kopač. "Zbal se nas je, svinja, in zdaj se zateka na gestapo. Se spati ne upa več doma in na vsaki poti ga spremljajo gestapovci."

"Zdaj bodo streljali talce," je vzdihnil Tone.

Tiho, šepetaje sta se razgovarjala o Kobetu. Vedela sta, da mu bo težko priti do živoga. Razen tega je imel prav zdaj gestapo v Begunjah zaprtih več dobrih aktivistov, ki bi jih brez dvoma postrelil, ko bi Kobe padel. Vse to je zahtevalo dobrega premisleka.

Če mu ne preprečimo njegovega gnusnega početja, jih bo padlo še vse več," je vztrajal Kopač.

Tone je pritrdil in rekel, da bo

o tem govoril še s tistimi, ki morajo za stvar vedeti in odločiti. Ob sedmih se je poslovil od Kopača. Počasi se je napotil proti Kopalovemu stanovanju. Spotooma je srečal nekoga, ki mu je povedal, da so pravkar našli ustreljenega enega najboljših aktivistov na Koroški Beli. Nekdo ga je sestrelil s kolesa.

Tone je ostrmel. "Kdo bi to storil?" je vprašal in kar ni mogel doumeti.

Oni mu ni vedel odgovoriti. Nič več ni mislil na Ano in pri priči se je zapodil na Javornik. Poiskal je Lenarta. Stari partijec je bil zmeden, nemirno je stopal po ozkem stanovanju. Tako ga je pretresel umor aktivista pri belem dnevu.

"Kdo je to storil?" je silil Tone.

"Ne vpij," ga je opomnil Lenart. "Kdo je storil, ne vem. Vem pa, kateri so ga poslali. To je ... " nagnil se mu prav do ušesa in šepnil: "četniška organizacija ..."

Tone je onemel. Stvari so se začele čudno zamotavati.

"Morda pa se motiš. Morda je bil navaden umor iz osebnega maščevanja. Tudi to se dogaja," je menil Tone.

"Tudi. Zaradi starih, neporavnanih računov ginejo ljudje. Toda to je političen umor. Nami-gavajo na nekoga, toda zdaj je prezgodaj, da bi kaj rekel." Stari je nemirno stopil po kuhinji, prižgal cigareto in brez slasti pihal dim pod nizki strop. Potem se je obrnil k Tonetu in rekel: Zate bi bilo pa najbolje, ko bi šel v partizane."

"Na to sem že včasih mislil," je odvrnil Tone, "vendar prav zdaj ne morem iti."

"Ali se ti ne zdi, da že kar predolgo vlečeš? Morda bo nekoga dne prepozno."

"Kako pa ti? Saj tudi ne misliš, da bi se umaknil!"

"Kam naj grem? Jaz sem star. Petinpetdeset let, fant moj! Potočnik je šel, pa je ostal v Dražgošah. Ko bi ne bil padel, bi ga pobrala zima. V hribe morajo drugačni ljudje, mladi, zdravi. Kaj bi jaz gori s svojo nadohu? Saj še v klanec ne morem več pošteno stopiti, takoj me upeha. Delal bom za našo stvar in kadar me bodo zgrabili, si bom rekel: 'Lenart, storil si, kar si mogel, zdaj je konec in pojdeš.'"

Tonetu je segla globoko v srce preproščina, s katero mu je Lenart pripovedoval vse to. Starcu je bilo vse tako jasno, razumljivo, z vsem je obračunal in bil pripravljen, pa naj pride kar koli. Skoro, da mu je zavidal.

"Ti pa glej nase," ga je opomnil Lenart. Puhnil je dim in mu potem počasi, nekako nerad rekel: "Mlad si in zdaj si se zaletel tako, da je kar prehudno."

Toneta je pri priči spreletela misel na Ano, toda potajil se je in ni rekel nobene.

"Nobene ne zineš?" je vprašal stari: "Seveda mlad si in ni ti zameriti. Vendar bi dejal, da je na Jesenicah dovolj deklet. Nihče bi ti ne jemal za zlo."

"Kaj neki ljudje vedo?" se je otreseel Tone. Grabila ga je jeza, da bi se sprl s starim, pa se ni mogel, ker ga je tlačila zavest krivde.

"Ljudje vse vedo," ga je zavrnil Lenart. "Meni nazadnje nič mar. Le povem ti, da se mnogo govori o tem in da celo tistim, ki so ti zaupali, ni prav. Kopal je partizan. Pa naj bo kakor hoče, lepo ni. Sicer pa raje misli na to, kar se je pravkar zgodilo. Čas je postal tak, da bodo vsem babje muhe nehale rojiti po glavi."

Tone ni vedel kaj reči in se je kratko poslovil od Lenarta, ki je ves čas nemirno hodil po kuhinji sem in tja in pogledoval proti Beli.

Zunaj se je že mračilo in hladno je vleklo. Tone si je zavihnil ovrtnik in se hitro napotil nazaj proti Jesenicam. V sebi je

čutil, kako silno je notranje raztrzan. Nenadni umor znanega aktivista. Kobe, ki ga bo treba spraviti s poti, Lenartove očitajoče besede, vse ga je peklo in bolelo. Zadnje čase je vsak dan jasneje občutil, kako se mu občutek sreče, ki ga je prevzel ob začetku razmerja z Ano, spreminja v temno skrb in ga teži. Z očitno mislijo se je spominjal tihega čustva do Ano, ko se je šele začelo porajati in se ga je komaj zavedel. To je bilo tedaj, ko je bil še Kopal doma. Ko je Kopal odšel, se je to čustvo v njem razraslo, osrečevalo ga je, čeprav si je včasih očitil, da ni morda pravice misliti na Ano. Čustvo je premagalo mrzli, trezni razum, in Tone je menil, da se pred njim in Ano odpira srečna bodočnost. Tudi Ana je bila tako srečna ... Zadnje čase pa je postajala nestrpna, nataktna, ni ga več sprejemala z veseljem, kot prejšnje dni. Njuna tiha sreča se je skalila. In povrh mu še očitajo!

"S kakšno pravico?" se je vprašal trdo. "A sem mar kdaj živel slabo, vlačugarsko življenje? Ali nisem bil boljši kot mnogi tovariši, ki so vse življenje prebili na plesih in v dekletih? Zakaj prav mene ne morejo pustiti, da bi delal, kakor mi je prav? Mar oni vedo, kako je ravnal Kopal z Ano, da jo je zaničeval, celo tepel? Ničesar ne vedo!"

Zmrzujoči sneg se mu je nerad odmikal izpod nog. Avtomobilska kolesa so cesto globoko zorala, prav do drobnega peska, ki je škrtel iz pomrlega snega. Blížal se je Jesenicam. Ko je šel mimo stare tovarniške bolnice, se je odločil:

"Nocoj pojdem spat, potem bom pa razmislil, ali bi zares ne kazalo oditi v partizane."

Ob temu sklepu mu je za trenutek odleglo, pa le za trenutek, ker se je predobro zavedel, da ga ne bo mogel držati. Domov ni mogel, ne da bi prej pozdravil Ano, in tudi v partizane ne more zaradi Ano. Premočno se je navezal nanjo. Ko je zdaleč zagledal medlo luč v njeni kuhinji, je kar samogibno zavil tja. Prethotopil se je skozi vežo, da bi ga stanovalci ne slišali.

Ana se je že spravljala k počitku. Videti je bila utrujena in ga ni pozdravila veselo, kakor si je želel.

"Toliko dela je bilo danes v kuhinji," je rekla na njegov vprašujoči pogled. Ni mu sedla naproti, ampak je hodila po kuhinji in neprestano brisala prah.

Tone ji je sledil z očmi. Privlačila ga je njena vitka postava v flanelasti domači halji, mične, majhne noge z drobnimi členki, okrogli boki. S pogledom jo je objemal vso in zaželel si je, da bi sedla k njemu kot včasih, s prikrito zadrego v očeh in razprtimi ustnicami, ki sta se kar sami ponujali v poljub. Toda Ana se ni obrnila, vsa je bila zaverovana v svoje delo in Tone je z mučnim občutkom opazil, da briše prah z okvirov na slikah in da se je z dolgim pogledom ustavila na moževih slikah. Samo, da bi jo odtrgal od misli, ki so se ji očividno mudile pri Kobalu, je vprašal:

"Petrček spi?"

"Spi," je odgovorila rahlo očitajoče, kakor bi mu hotela pokazati naj ne sprašuje po otroku, ki mu ni nič mar.

Tone je to čutil in vzdihnil. Saj je imel otroka rad, to pa je bil vendar Anin sin! Toda kadar ga je otrok pogledal s temnimi Kobalovimi očmi in se mu nasmešnil s srčkastimi materinimi ustnicami, je občutil v sebi mučno razklanost.

"Pa si res potrebna počitka in spanja," je rekel, ko je Ana hodila po kuhinji in brisala, kar je bilo že zdavnaj čisto. Vstal je, "Bom kar šel, da ti ne bom še jaz kradel spanca." (Dalje prihodnjic).

Dva pogrebna
zavoda
Za
zanesljivo
izkušeno
simpatično
pogrebniško
postrežbo

PO
CENAH, KI JIH
VI
DOLOČITE
pokličite

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
FURNITURE DEALERS
1033 East 62nd St.
Henderson 1-2080 - Kenmore 1-5890

Chicago, Ill.

HELP WANTED—Domestic

GOOD 5 DAY week job to competent woman. General housework. Main duty, be good companion for invalid mother.

NEvada 2-1512

COMPETENT WOMAN—General housework and cooking. Private room. Bath. Other help.

BUTterfield 8-1553

LOVELY HOME for competent cook. Must be able to serve food properly. Stay. Nice elderly Ladies' Home.

HOLlycourt 5-9038

LOVELY HOME — Summer in Michigan to competent woman. General housework. Must like children. Personal laundry. References.

UPton 8-5726

REAL ESTATE

OWNER will sacrifice for immediate sale. Franklin Park, cape cod bungalow, 23 feet combination living and dining room, 3 large bedrooms, kitchen and bath, full basement, gas heat, newly redecorated, ventilation blinds, fenced lot, side drive. 9934 Montana St., GLadstone 5-3586

BUSINESS OPPORTUNITY

GOOD BUY — Grocery - Fruit Store. Good line trade. 5 years established. Fixtures for sale. Store open for business. Going out of business. Best offer.

MANsfield 6-6278

GOOD OPPORTUNITY TO OPERATE DAIRY STORES

We help you open the stores, and supply you with all dairy products. Chickens, eggs, etc.

Call

SPaulding 2-1656

ICE CREAM SHOP combination delicatessen - luncheonette

on Main Street, opposite ball park 16x24 large living room in rear Makes nice living quarters. Ideal for couple to operate as is or good space and location for lively restaurant. Price \$8,500. Immediate possession. VILLA PARK 4267

HELP WANTED

WORK WITH MUNTZ

Immediate openings in modern plant TOP NOTCH UPHOLSTERERS AND EXPERIENCED CAR TOP UPHOLSTERERS ALSO EXPERIENCED SINGLE NEEDLE SEWING MACHINE OPERATORS Top Wages good working conditions. Build your future at

MUNTZ

CALL AMBASSADOR 2-0046

Moški in ženske, ki morajo nositi OPORE (TRUSSES) bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in ženskega, da ume-rjita opore.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd. — IV 1-9611

A. Malnar
CEMENTNA
DELA

1001 East 74th St.—EN 1-4371

FOR
TELEVISION &
RADIO REPAIR

Anthony Debeljak
IV 1-5437 4-8 p. m.

M L A D

slovenski zavarovalniški agent, žena in dva otroka, iščejo stanovanje s 2 ali 3 spalnicami. Plaćajo do \$85 mesečno. Kdor ima za oddati, naj pokliče

RE 1-7373

FOR —

CHICAGO

and all sections
of the Midwest
OUR ADVERTISING
REPRESENTATIVES

are the

Chicago

Advertising Co.

139 N. CLARK ST.

CHICAGO, ILL.

DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

DAMP BASEMENT—Must vacate. Doctor's orders. Responsible couple, 2 nice boys, desperately need 2 bedroom apartment. North or Northwest. Please help. Moderate rental.

JUniper 8-8250

YOUNG Responsible Couple urgently need 3-4 room apartment. Good location West. Moderate rental.

EUclid 6-4040

Room 367

RESPONSIBLE Couple, 2 well behaved children, urgently need 2 bedroom apartment. Good location. South of 75th. Want yard if possible. Moderate rental.

PLaza 2-2710

Apartment 244

FEMALE HELP WANTED

EXPERIENCED Cook and light housework. Small family Own room. Electric dishwasher. DP welcomed. Write or phone.

Village 8-8237

Mrs. Charles C. Cooley, 250 Forest Ave., Oak Park, Ill.

HELP WANTED—MALE

TOP WAGES TO
TOP MEN

Immediate openings for
BAKERS -
HELPERS

KAISER ROLL MAKERS

OVEN MEN

Paid Vacations

Employee Benefits

Good Salary

See

MR. BENZ

daily except Saturday

PIPER BAKING CO.

1610 N. WELLS

NAJHITREJŠA IN NAJBOLJ SIGURNA AGENCIJA ZA POŠILJANJE
PAKETOV V JUGOSLAVIJO!

V REKORDNEM ČASU PREJME PREJEMNIK
V JUGOSLAVIJI NAŠE POŠILJKE

VPRAŠAJTE ZA CENE ZA OSTALE VRSTE PAKETOV!

Najfinejša BELA MOKA

Kanadska

v vrečah po 100 funtov.....\$11.00 v vrečah po 50 funtov.....\$ 6.50

SLADKOR 50 funtov.....\$11.00

Surova KAVA 25 funtov.....\$22.50

Prvovrsten RIŽ 50 funtov.....\$11.00

Čista SVINJSKA MAST 37 funtov.....\$13.50

Solatno OLJE 5 kg.....\$ 9.50

GRES (farina) 25 funtov.....\$ 6.50

MILO ZA PRANJE 63 funtov.....\$17.50

Najfinejša MARMELEDA 10 funtov.....\$ 5.00

ORANŽE in LIMONE 25 funtov.....\$ 9.00

PAKET št. 1 — \$14.50

PAKET št. 2 — \$14.25

PAKET št. 6 — \$23.—

5 lbs sirove kave

10 lbs sladkorja

10 lbs riža

5 lbs spaghetti

5 lbs svinjske masti

5 lbs mila za pranje

20 lbs bele moke

5 lbs sirove kave

10 lbs sladkorja

5 lbs mila za pranje

5 lbs svinjske masti

10 lbs mila za pranje

PLAVI VITRIOL 50 funtov.....\$17.00

CEMENT 50 funtov.....\$ 2.00

BICIKLJI, s pumpo, zvonce in taško.....ženski \$45.00 moski \$47.50

U. S. RADIO APARAT za vse valove, 220 voltov, prirejen za Jugoslavijo.....\$50.00

FINO BLAGO za moško obleko, z vsemi potrebščinami.....\$32.50

URA BUDILKA (Alarm clock).....\$ 7.00

MLIN ZA MLETI KAVO.....\$ 7.00

PRVOVRSTNO USNJE, črno ali rjavo za čevlje, z vsemi potrebščinami:

za 2 para moških.....\$12.00 za 2 para ženski \$11.00 za 2 para otroških.....\$10.00

Mi pošiljamo vsa zdravila vedno zračno pošto

STREPTOMYCIN: 10 gramov.....\$ 8.50 20 gramov \$16.00 50 gramov \$37.00

PENICILLIN: 3 milijone enot.....\$ 7.00 P. A. S.: 500 tablet.....\$17.00

Za druge vrste zdravila vprašajte za naše cene! 1000 tablet.....\$31.00

ŠVICARSKÉ URE: V 9 DNEH DO PREJEMNIKA V JUGOSLAVIJI!

Zapestna ura za moške, z jermenom, 17 kamnov, nepremočljiva, odporna proti vodi in udarcem, steklo se ne razbije, kazalo vidno v temi.....\$22.25

Zapestna ura za ženske, 17 kamnov, s steklom, ki se ne razbije; kazalo vidno v temi.....\$20.25

Žepna ura za moške, z dvemi pokrovi.....\$18.50

Ako želite drugačne vrste pakete—obrnite se na nas!

Mi kupujemo in odpremljamo vsakovrstno novo blago po zmernih cenah.

Odpremo vaše lastne pakete, katere pošljete ali prinesete v naše skladišče. Za prevoz teh paketov do Reke, računamo \$1.75 po kubičnem čevlju, od Reke do najbližje postaje prejemnika v Jugoslaviji, po 3c od funta. Za zavarovanje pošiljke v primeri celotne izgube, računamo 4% od označene vrednosti. S paketom pošljite nam popis vsebine in njeno vrednost.

Z našim posredovanjem si prihranite na denarju in času.

Naše cene vključujejo vse stroške za dostavo do najbližje železniške, parobrodsko ali poštne postaje prejemnika v Jugoslaviji, kakor tudi zaskrbovanje v slučaju polne ali delne izgube pošiljke.

POŠLJITE NAROČILA, PISMA, DENARNE NAKAZNICE ALI MONEY ORDRE NA:

EXPRESS TRADING CORP.

27-18 40th AVENUE—LONG ISLAND CITY 1, N. Y.

TELEFON: STILWELL 6-9083